

Pál második levele a korinthusiakhoz

Lekció: Jn. 17.
Textus: IIKor. 6.14-18

2000. febr. 20.
Gazdagrét

Az élő Isten temploma vagyunk!

Micsoda vagy kicsoda a korinthusi gyülekezet? Pál apostol több mindent modhatna róluk levelének ezen a pontján. Nevezhetné őket hűtlen gyermekeinek. Írhatná nekik, hogy lázadók csoportja, akiknek meg kellene békülni az Istennel. Hangot adhatna fájdalmanak, melynek oka, hogy hamis apostolok megtévesztő beszédeire hallgattak, mondván: hitehagyottak reménytelen gyülekezete. Az apostol azonban nem tapasztalataiból, nem is indulataiból szól, hanem Isten igazságából. Ezért nevezi őket az *élő Isten templomának*. Azonban ha az embereknek ez - az ókori hatalmas kikötővárosban, Korintusban élő maroknyi - csoportja minden értelem és józan ész ellenére az élő Isten temploma, akkor be kell fogadniuk amire az apostol felszólítja őket: *"Ne legyetek a hitetlenekkel felemás igában..."*. Mai igénknek ez a két gondolat a fókuszpontja: Tisztítsátok meg magatokat, mert az élő Isten lakik közöttetek!

Nem egészen egyértelmű, hogy ez a rész hogyan helyezkedik a a második korinthusi levél eddig tárgyalt összefüggésébe. Talán az előzőekhez úgy kapcsolódik, hogy ha a korinthusiak meg akarnak békülni Istennel, akkor el kell, hogy szakítsák magukat bizonyos dolgoktól. Talán Pál az alapostolokra gondol a "hitetlenek" alatt, és arra utal, hogy ha a korinthusiak vissza akarnak térni az általa hirdetett evangéliumhoz, Jézus Krisztushoz, akkor el kell fordulniuk azoktól, akik őt és üzenetét gyalázzák.

Akár így, akár úgy, a majdnem kétezer éve írt levél Isten akatatóból ma nekünk szól, és ugyanaz a Szentlélek, aki az apostolt vezette mindezek leírásában, ma bennünket szeretne az Úr Jézus Krisztus igazságával betölteni. A fő üzenet pedig ugyanaz itt és most, mint ott és akkor volt: Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában, menjetek ki közülük, váljatok külön tőlük, mert ti az élő Isten temploma vagytok. Úgy látom, hogy Isten ennek a két fő gondolatnak gyakorlati kifejtésére vezet a következő pontok szerint csoportosítva: I. Kik vagyunk? II. Mi a felemás iga? III. Mit jelent "kimenni közülük"?

I. Kik vagyunk?

Tegyük fel a kérdést magunkkal kapcsolatban is: micsoda, kicsoda a Gazdagréti Református Gyülekezet? Sokféle választ adhatunk. A Magyarországi Református Egyház része. Egy a - sajnálatosan kevés - új, lakótelepi gyülekezetek közül. Olyan emberek csoportja, akik a gazdagréti közösségi házban találkoznak vasárnap délelőttöként. Folytathatnánk a sort. A döntő azonban az, hogy mi az *élő Isten temploma vagyunk*. Az a "hely", ahol ő jelen van, hiszen azt mondta: *"Közöttük fogok lakni és járni, Istenük lesznek, és ők az én népem lesznek."*

Szeretném hangsúlyozni, hogy ez Isten kijelentésére épül, és nem önmagunk kiértékelésére. Nem adatott meg sem gyülekezeti tagnak, sem kívülállónak, hogy kétségbevonja, hogy mi az élő Isten temploma vagyunk, mondván, hogy mi éretlenek, bűnösök, szeretetlenek vagyunk. Mi Isten temploma vagyunk, ő közöttünk lakik és jár, ez pedig Isten ajándéka számunkra. Nem azért lettünk ezzé, mert jól igyekeztünk, hanem azért, mert a Mindenható Isten így döntött még Izrael kiválasztásakor, és ebbe vont be bennünket is a Jézus Krisztusban adott új szövetség által: *"Istenük lesznek, és ők az én népem lesznek"*. Ne vonjuk hát kétségbe az Úr csodálatos ajándékát, hanem dicsérjük őt, és teljünk be hálával és csodálattal: az élő Isten temploma vagyunk! (Ha magunkra nézek, én nem hinném ezt, ha Isten nem mondaná. Így azonban ki vagyok én, hogy felülbíráljam az ő szavát?)

Ha elsősorban ajándék, amiről az ige szól, és ezt elfogadtuk, elismertük, beszélhetünk arról, hogy ez a csoda másodsorban kihívást, felelősséget, feladatot jelent: Ti vagytok az élő Isten temploma, ne legyetek hát hitetlenekkel felemás igában, mert ki köze Krisztusnak Beliálhoz (a Sátánhoz), vagy hogyan fér össze Isten temploma a bálványokkal? Tisztítsátok meg magatokat (mert ha nem teszitek, arról tesztek bizonyosságot, hogy nem vagytok az Isten temploma)!

II. Mi a felemás iga?

A "felemás iga" kifejezés az Ószövetségre megy vissza, ahol azt olvassuk, hogy *"ne szánts egyiüvé fogott számmal és ökörrrel"*. (Deut.22.10) Pál ezt a nyelvet használja, amikor arra buzdítja olvasóit, hogy ne legyenek közösségekben a hitetlenekkel. A következő öt költői kérdés - melyek mindegyike egy ellentéppárra épül - ezt erősíti meg. Figyeljük meg az apostol szóhasználatának gazdagságát! Párhuzamba állíthatók az ellentéppárok, amelyek nem igazán mondanak egymáshoz viszonyítva, ugyanakkor elmélyítik, erősítik egymást: igazság - gonoszság, világosság - sötétség, Krisztus - Beliál, hívó - hitetlen, Isten temploma - bálványok. Ugyanez a gazdagság látható azokban a kifejezésekben is, amelyek a fentiek egymáshoz való kapcsolódását jelzik (a magyar fordítás ezt nem adja vissza): részesedés, közösség, együtthangzás (szimfónia - egyezés), rész, együttműködés. Az egymást követő, és lényegileg újat nem hozó 5 kérdéssel Pál szinte súlykolja: Semmi, semmi, semmi. Semmi köze nincs az élő Isten templomának, nektek korintusiak és gazdagrétiak, a sötétséghez, gonoszsághoz, Beliálhoz, stb.

A probléma azonban itt kezd kibontakozni. Mert míg mindezt értjük, és mindezzel egyetértünk, az igazi nehézség ott mutatkozik, hogyan alkalmazzuk az életünkre. A keresztyén ember és gyülekezet kapcsolata a világgal kényes, nehéz, összetett kérdés. Az egész ige azt a kérdést állítja elénk: hogyan viszonyuljunk a világhoz? Mikor vagyunk "túl közel"? Mikor vagyunk "túl távol"? Jézus Krisztus főpapi imádsága nagyvonalakban eligazít bennünket: *"Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól. Nem a világból valók..."* (Jn.17.15-16). Nem a világból vagyunk, azaz nem a világhoz tartozunk, de a világban vagyunk. Nem lehetünk felemás igában, azaz "egybefogva" vele, azért, mert "mellette" vagyunk. Nem lehet részünk benne, közösségünk, egyetértésünk, együttműködésünk vele (itt a "világ" az Isten nélkül, Isten ellen szerveződött valóságot jelenti). A világban, de nem a világból vagyunk. Feszültségben élünk.

Ez azonban még mindig nem ad választ a mindennapok kérdéseire. Mikor alakul ki a "felemás iga"? Hol a határ? Meddig mehetek el? Ezekre a kérdésekre nincs abszolút érvényes válasz. Mert ami az egyik ember számára szabadság, a másik számára megkötözöttség. Egy megszabadult, Krisztushoz tért alkoholistát, ha visszatér azokhoz, akikkel együtt ivott, és újra alkoholt fogyaszt velük, a felemás ígához közelít, amíg az alkoholfogyasztást önmagában ostobaság lenne a sötétésséggel való közösségnek nevezni. Ha valakinek Krisztus nélküli gondolkodásához, életérzéséhez és életviteléhez egy bizonyos zene tartozott hozzá, amit megtérésekor radikálisan kivetett az életéből, és idővel csalódásokat követve újra elkezd hallgatni, valamint a koncertekre járni, tudja, hogy ez őt lelkileg tisztátalanná teszi. A kérdés hozzá szól: Mi köze Krisztusnak Beliálhoz? Más valaki azonban nyugodtan hallgathatja ezt a zenét. Azt látjuk hát, hogy a törvénykezés és a szabadosság között nincs egy meghatározható vonal, hanem egy bizonyos "tér" helyezkedik el. Hogy ebben a térben nekem hol kell mozogni, azt Isten Lelke jelenti ki, azt a Szentlélek mutatja meg az órá figyelő, vele járó, érett keresztyén embernek.

Ennek tudatában szeretnék rámutatni a "felemás iga" néhány aspektusára, olyan részterületekre, amelyeket aktuálisnak tartok ma.

Felemás ígáról beszélhetünk minden olyan közeli kapcsolat kialakulása esetén, amikor akár külső nyomásra, akár belső félelem következtében a Krisztushoz való kapcsolatunkat elrejtjük, vagy megtagadjuk. Lehet ez a kötődésünk egy baráti körhöz, akik között az elutasítástól félelem miatt olyan dolgok részeseivé leszünk, amikről tudjuk, hogy Isten bűnnek nevezi őket. Kialakulhat ez az üzleti életben, vagy a munkahelyünkön: Krisztus megtagadása abban, ahogy az üzletet vezetjük, vagy ami az üzletnek célja. Ha valaki vállalkozása az erőszakot, a szexuális szabadosságot szolgálja és népszerűsíti, meg kell hogy hallja: Mi köze egymáshoz az igazságnak és a gonoszságnak? Minden olyan közeli kapcsolat idetartozik, aminek következménye a keresztyén hit elrejtése, megtagadása. Mi köze a világosságnak a sötétséghez?

A "felemás iga" kifejezést leggyakrabban olyan házasság összefüggésében halljuk, ahol az egyik fél hívó, a másik nem. Nyilvánvaló, hogy ez az a legminősítettebb, legbensőségebb kapcsolat, amelyre nézve Pál kérdéseit feltehetjük. Azonban fontos emlékeznünk arra, hogy az apostol - éppen a korintusi gyülekezethez írott első levelében - miként tanít az olyan házasságról, ahol az egyik fél keresztyén, a másik nem. Nem mondja azt, amit itt, hogy "menjete ki közülük", sőt, azt mondja a hívó félnek, hogy ne

akarjon elválni (amennyiben azonban a nem hívő fél akar elválni, váljon el). Azt írja, hogy meg van szentelve a nem hívő házastárs a hívő által. (Ikor.7.11-16) Hogyan lehetséges ez? Miért tanít látszólag ellentétesen? Azért, mert Pál elismeri, hogy aházasság a teremtő Isten rendjéhez tartozik, és érvényessége nem attól függ, hogy a felek Krisztus megváltottjai-e, vagy sem. A házasság szent akkor is, ha nem hívőkről van szó. Éppen ezért a "felemás iga" ilyen értelmű használata problematikus.

Ugyanakkor meg vagyok arról győződve, hogy abban az esetben jogos az utalás erre a bibliai helyre, amikor egy keresztyén ember egy hitetlennel kezdi el összekötni az életét, akár csak az "együttjárás" szintjén. Mi köze/része van a hívőnek a hitetlennel? Milyen "szimfónia", összhangzás, harmónia jöhet ki ebből? Milyen együttműködést tudunk elképzelni közöttük?

A férfi és nő közötti kapcsolat ez utóbbi értelemben gyakran lesz a felemás iga színtere. A legmélyebb kötődések alakulnak ki több szinten is, és ezekről beszélni kell. A lelki-érzelmi szálakkal párhuzamosan a testi kötődés, valamint a szellemi/pneumatikus kötődés is formálódik. Férfi és nő arra van teremtve, hogy legyenek ketten egy testté, azaz teljes összekapcsolódásra. Szeretnék néhány valóságos példát mondani ilyen kötődések létrejöttére, mindannyiunk tanulságára (egyik sem mai, gyülekezetünkhöz köthető esemény - még véletlenül se próbáljon meg senki sem találgatni).

Egyetemista korú hívő lányról van szó, aki beleszeret egy nem hívő fiúba. Nagyon szereti Jézus Krisztust, de szerelmes a fiúba is. Lelki beszélgetésünk során eljut oda, hogy kész szakítani, a felemás igát felmondani. Kész az akaratát az általa is ismert és igaznak tartott igazság alá vetni. Nem volt szexuális kapcsolatuk, de mégis nagyon erős kötődés alakult ki viszonylag rövid idő alatt. A közös imádság, amelyben elszakította magát tőle, nagyon fájdalmas és érzelmi volt. A lelki-érzelmi kötődés dominált, amit ő közös főzésekhöz, étkezésekhez kötött. (Ma már, vagy 10 évvel később 2 gyermek édeasanyja, keresztyén férjjel.) Lehet érzelmileg úgy kötődni valakihez, még úgy is, hogy az illető nem tud róla, hogy a kérdés jogos: milyen közössége van a hívőnek a hitetlennel? Ne csapjuk be magunkat azzal, hogy nincs köztünk semmi komoly, stb...

A kötődéseknek azonban egészen mély, szellemi dimenziója is van. Két, sokaknak bizonyára megdöbbentő, talán hihetetlen történetet mondok el. Nem a felemás iga illusztrációi, de bemutatják a kötődés egy másik dimenzióját. Az egyikben egy hívő feleségről van szó, aki munkahelyén jóban van kollégáival, köztük egy házas férfivel is. Az asszony arra lesz figyelmes, hogy egyre többet gondol a férfire, aki - nyilvánvalóan - (részben saját házassága megromlása miatt) meg akarja szerezni őt magának. A férfi soha nem nyílt, gesztusokkal, szavakkal kezdi kötni magához az asszonyt. Különböző okkult dolgokkal foglalkozik, mélyen benne van az asztrológiában, és egyebekben. Az asszony segítséget kér, és a lekipásztorral történő beszélgetés valamint imádság alatt felismerik, hogy szellemi szinten is próbálja kötni őt magához a férfi. Okkult erőkkkel manipulál. Miután Jézus Krisztus nevében imádságban hatalmat gyakorolnak ezen erők felett, kezdi az asszony is felismerni, hogy kialakuló érzelmi kötődése mögött milyen erők állnak. Innentől tudatos, imádságban végzett szellemi harc is része annak, hogy megszabadul a kötődéstől. A férje mindvégig mindenről tud, és mellette áll.

A másik történetet egy lekipásztor barátomtól hallottam a közelmúltban. Egy gyereketthonban történt, ahol egy fiatal lány, aki korábban szintén sok okkult dologban vett részt, arra tör, hogy egyik hívő, munkatársként dolgozó férfit - aki házas - megszerezze magának. Tudatosan gyűlölni kezdi a feleséget, és harcot indít ellenük. A városban elmegy egy asszonyhoz, aki szintén sötét szellemi erők közvetítésével segít neki gyűlölni. A barátom csak ennyit mondott, hogy majdnem sikerült neki.

Amikor arról van szó, hogy ne legyünk hitetlenekkel felemás igában, látnunk kell ezeket a mélységeket is. Ha valaki együtt élt valakivel, akinek életében ilyen erők munkálkodtak, lehet, hogy a kapcsolatot megszakította, de szellemileg mégsem szabad. Van, akit így hajt a paráznaság lekülete egyik embertől a másikig. De mi azonosság van Krisztus és a Beliál között? Itt is érvényes: ne legyetek hitetlenekkel felemás igában.

Az okkultizmus, ill. a sötét szellemi erőkhez való kötődés természetesen nem korlátozódik a férfi-nő kapcsolatok olyan eseteire, amelyekről az előbb volt szó. Van, aki a felszínen Istenhez fordul, de gondolkodása és szíve mélyén nem akar, vagy nem tud felhagyni az asztrológiával, a jóslással, a mások feleletti hatalom és manipuláció iránti vággyal. Lehet, hogy ez egy személyhez való kötődésben nyilvánul meg. Akár úgy is, hogy már nem is találkozol vele, talán már nem is él, de mégis hozzátartozol szellemi

értelemben. Összefüggésben állhat ez egy tárggyal, egy amulettel, egy "szerencsét hozó" ékszerrel, valamivel, amiről azt mondták neked: ezt soha nem veheted le magadról, mert bajod lesz. Krisztusé akarsz lenni, de úgy érzed nem megy, hinni akarsz, de nem tudsz, gyötrő gondolataid, érzéseid, rosszul léteid vannak, amikor Jézus szabadításáról hallasz. Hogyan fér össze Isten temploma a bálványokkal? Mi azonosság van Krisztus és a Beliál között? Kérdezd meg őt: Nem vagyok-e felemás igában? Engedd hogy Isten rábizonyítsa, ha ő jónak tartja, a mai napon: felemás igában vagy. Azért teszi, mert szabadulást akar hozni, mert arra vágyik és azt cselekszi, hogy csak az övé légy. Magához akar fogadni, gyermekévé akar tenni.

III. Mit jelent "kimenni közülük"?

"Menjetez ki közülük, váljatok külön tőlük, ... tisztátalant ne érintsetek..." Ez Isten szava annak, aki felismerte, hogy a elemás iga fogságában van.

A korábbiakból egyértelmű, hogy ez a felszólítás mit nem jelent. Nem jelenti azt, hogy hagyjuk el ezt a világot, hogy csak hívőkkel akarjunk érintkezni, csak keresztyén könyveket akarjunk olvasni, keresztyén filmeket megnézni, keresztyén zenét hallgatni, keresztyén sport-clubban sportolni, keresztyén éttermben étkezni... Azt sem jelenti, mesterségesen próbáljuk láthatóvá tenni, hogy mi mások vagyunk, akár öltözetben, akár beszédben, akár bármi másban. Legyünk az Úréi teljes szívből, és éljünk ebben a világban egész lényünkkel.

Minden olyan kapcsolatban azonban, ahol Krisztust megtagadtuk, ahol a sötétségnek, hitetlenségnek, engedetlenségnek gonoszságnak részeseivé lettünk, igaz az ige: menjetez ki, váljatok külön, tisztítsuk meg magunkat. De hogyan értsük ezt, lelki vagy fizikai értelemben?

Itt sem lehet leegyszerűsített válasz adni. Amint mondtam, lelkileg-szellemileg kötődhetünk valakihez vagy valamihez úgy is, hogy fizikailag elszakadtunk tőle. Mégis még áll a parancs: menjetez ki! Ugyanakkor pedig, ha a fenti két történet úgy alakult volna, hogy a kísértést szenvedő asszony ill. férfi nem képes Krisztus erejével győzni, fel kellett volna menniük, azaz akár elhagyni a munkahelyet. Lehet, hogy sokak szemében ez bolondságnak tűnik, de inkább veszítsük el a munkahelyünket, semmint a házasságunkat és hitünket.

Önmagunk a hitetlentől, a gonoszságtól, a sötéte ségtől, a Beliáltól, a bálványoktól való elszakítását ne akarjuk egyszer és mindenkorra lezártnak tekinteni. Van amikor fizikailag, van amikor lelkileg, van, amikor mindkét értelemben el kell menni és külön kell válni. Kérjük és engedjük, hogy Jézus Krisztus vezessen minket ebben.

Előtte nyissuk meg a szívünket, és kérjük, hogy beszéljen velünk. Azt a Jézust, aki halálval és feltámadásával lefegyverezte a hatalmasságokat és fejedelemségeket. Aki minden rossz kapcsolatból ki tud szabadítani, ha rábízunk magunkat. Aki kész itt és most is megcselekedni ezt azzal, aki bizalommal őhozzá jön. ÁMEN!